

ZAKON O SIGURNOSTI I ZAŠTITI ZDRAVLJA RADNIKA NA RADU U BRČKO DISTRIKT BIH

("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 20/2013 i 7/2021)

(Nezvanični prečišćeni tekst)

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet)

Ovim zakonom propisuju se mjere koje podstiču poboljšanja u oblasti sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika na radu, utvrđuju nosioci provođenja i unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu, njihova prava, obaveze i odgovornosti, preventivne mjere, kao i druga pitanja koja se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja radnika na radu.

Član 2

(Definicija)

(1) Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) "**sigurnost i zaštita zdravlja radnika na radu**" (u daljnjem tekstu: sigurnost i zaštita zdravlja), u smislu ovog zakona, obuhvata skup organizovanih mjera i aktivnosti usmjerenih ka stvaranju uslova koji obezbjeđuju:

1) sigurnost na radu,

2) sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, profesionalna i druga oboljenja i oštećenja zdravlja radnika na radu,

3) zaštitu zdravlja i radne sposobnosti radnika;

b) "**radnik**" je svako lice koje je zaposleno od strane poslodavca po bilo kojem osnovu;

c) "**poslodavac**" je svako pravno i fizičko lice koje zapošljava jednog ili više radnika uključujući i javne službe;

d) "**predstavnik radnika**" je lice izabrano da predstavlja radnike u oblasti sigurnosti i zaštiti zdravlja kod poslodavca;

e) "**preventivne mjere**" su sve mjere koje se preduzimaju ili čije se preduzimanje planira na svim nivoima rada kod poslodavca, radi sprečavanja povređivanja ili oštećenja zdravlja radnika;

f) "**radno mjesto**" je mjesto namijenjeno za obavljanje poslova kod poslodavca u objektu ili na otvorenom kao i na privremenim i pomičnim gradilištima, objektima, uređajima, saobraćajnim

sredstvima, i sl., u kojem radnik boravi ili ima pristup u toku rada i koji je pod neposrednom ili posrednom kontrolom poslodavca;

g) "**radna sredina**" jeste prostor u kojem se obavlja rad i koji uključuje radna mjesta, radne uslove, radne postupke i odnose u procesu rada;

h) "**objekti za rad**" su: objekti koji se koriste kao radni i pomoćni prostori, uključujući i objekte na otvorenom prostoru, sa svim pripadajućim instalacijama kao što su: instalacije fluida, grijanje, električne instalacije i dr.;

i) "**oprema za rad**" su mašine, uređaji, postrojenje, instalacija, alati i sl., koji se koriste u procesu rada;

j) "**konstrukcije i objekti za kolektivnu sigurnost i zaštiti zdravlja**" su: zaštita na prelazima, prolazima i prilazima, zakloni od toplotnih i drugih zračenja, zaštita od udara električne struje, opća ventilacija i klimatizacija i sl.;

k) "**pomoćne konstrukcije i objekti**" su konstrukcije i objekti koji se privremeno koriste za rad i kretanje radnika kao što su: skele, radna platforma, tunelska podgrada, konstrukcija za sprečavanje odrona zemlje pri kopanju dubokih rovova i sl.;

l) "**druga sredstva**" su sredstva koja se koriste u procesu rada ili su na bilo koji način povezana s procesom rada;

m) "**oprema za ličnu zaštitu na radu**" označava svu opremu koja je projektovana tako da je radnik nosi na sebi ili drži kako bi se zaštitio od jednog ili većeg broja štetnih djelovanja koja mogu da ugroze njegovu sigurnost ili zdravlje na radu, kao i sve prateće elemente projektovane u istu svrhu a ne odnosi se na radno odijelo i uniformu koja nije posebno napravljena s ciljem zaštite zdravlja i sigurnosti radnika;

n) "**opasne materije**" su eksplozivne, zapaljive, oksidirajuće, otrovne, zarazne, korozivne, kancerogene i radioaktivne materije utvrđene standardima i drugim propisima, a koje se proizvode, koriste ili skladište u procesu rada, kao i materije čija su svojstva, kada su vezane za neke supstance, opasna po život i zdravlje radnika;

o) "**opasnost**" je okolnost ili stanje koje može da ugrozi zdravlje ili izazove povredu radnika;

p) "**opasna pojava**" je događaj kojim su ugroženi ili bi mogli biti ugroženi život i zdravlje radnika ili postoji opasnost od povređivanja;

q) "**rizik**" je vjerovatnoća nastanka povrede, oboljenja ili oštećenja zdravlja radnika usljed opasnosti;

r) "**akt o procjeni rizika**" je akt koji sadrži opis procesa rada s procjenom rizika od povreda i oštećenja zdravlja na radnom mjestu u radnoj sredini i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika radi poboljšanja sigurnosti i zaštiti zdravlja;

s) "**procjena rizika**" je sistematsko evidentiranje i procjenjivanje svih faktora u procesu rada koji mogu uzrokovati nastanak povreda na radu, oboljenja ili oštećenja zdravlja i utvrđivanje mogućnosti, odnosno načina sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika;

t) "**radno mjesto s povećanim rizikom**" je radno mjesto utvrđeno aktom o procjeni rizika na kome, i pored potpuno ili djelimično primijenjenih mjera u skladu s ovim zakonom, postoje okolnosti koje mogu da ugroze sigurnost i zaštitu zdravlja;

u) "**radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja**" je lice koje obavlja poslove sigurnosti i zaštite zdravlja;

v) "**licenca**" je ovlaštenje koje se daje pravnom ili fizičkom licu za obavljanje određenih poslova u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja, u skladu s ovim zakonom;

w) "**ovlaštena organizacija**" za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja opreme za rad i opreme za ličnu sigurnost na radu ispitivanja uslova radne sredine, odnosno hemijskih, bioloških i fizičkih štetnosti, osim ionizirajućih zračenja, mikroklima, elektro i gromobranskih instalacija i osvjetljenosti je pravno lice koje posjeduje licencu u skladu s ovim zakonom;

x) "**ovlaštena zdravstvena ustanova**" je ustanova organizovana prema propisima o zdravstvenoj zaštiti, a koja ispunjava kadrovske i tehničke uslove za obavljanje date djelatnosti propisane Pravilnikom o prethodnim i periodičnim ljekarskim pregledima;

y) "**stručni nalaz**" je izvještaj o izvršenom pregledu opreme za rad i opreme za ličnu sigurnost na radu i ispitivanju uslova radne sredine sa zaključkom da li su primijenjene ili nisu primijenjene propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja;

z) "**zdravlje**" je stanje potpunog fizičkog i psihičkog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i opasnosti,

aa) "**stručno lice u ovlaštenoj organizaciji**" je lice koje posjeduje licencu za poslove koje obavlja ovlaštena organizacija.

Član 3

(Primjena propisa)

(1) Prava, obaveze i odgovornosti u vezi sa sigurnošću i zaštitom zdravlja uređuju se propisima koji regulišu rad i radne odnose, penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite, tehničkim i drugim propisima kojima se štite sigurnost i zaštita zdravlja radnika na radu.

(2) Zabranjena je diskriminacija radnika u ostvarivanju sigurnosti i zaštite zdravlja po svim osnovama.

DIO DRUGI - SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 4

(Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja)

(1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja u smislu ovog zakona imaju:

a) radnici,

- b) lica koja su na stručnom osposobljavanju kod poslodavca, bez zasnivanja radnog odnosa (volonteri),
- c) učenici i studenti koji su kod poslodavca na praktičnoj obuci, i u odgojno-obrazovnim ustanovama,
- d) lica koja za vrijeme izdržavanja kazne, odgojne mjere ili mjere sigurnosti obavljaju naređene poslove,
- e) lica na profesionalnoj rehabilitaciji,
- f) učesnici dobrovoljnih i javnih radova,
- g) lica koja obavljaju djelatnost ličnim radom i
- h) lica koja se po bilo kojem osnovu nalaze u objektima za rad, prostorijama i prostorima poslodavca kao što su npr. poslovni saradnici, radnici organa državne uprave, korisnici usluga, lica na organizovanoj rekreaciji i druga lica.

(2) Sigurnost i zaštitu zdravlja obezbjeđuje:

- a) poslodavac i odgojno-obrazovno ustanove za lica iz stava 1 tački a), b), c), e) i h),
- b) ustanova za izvršenje sankcija za lica iz tačke d),
- c) organizator radova za lica iz tačke f),
- d) lica koja obavljaju djelatnost ličnim radom iz tačke g).

Član 5

(Obezbjeđenje preventivnih mjera)

(1) Preventivne mjere u ostvarivanju sigurnosti i zaštite zdravlja obezbjeđuju se primjenom tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih, organizacionih i drugih mjera i sredstava za otklanjanje rizika ili njegovog svođenja na najmanju moguću mjeru od povređivanja i oštećenja zdravlja radnika u postupku:

- a) projektovanja, izgradnje, korištenja i održavanja objekata namijenjenih za radne i pomoćne prostorije, kao i objekata namijenjenih za rad na otvorenom prostoru radi sigurnog odvijanja procesa rada;
- b) projektovanja, izgradnje, korištenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svom pripadajućom opremom za rad, radi sigurnog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, i mikroklimе na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama s propisanim mjerama i normativima za djelatnost koja se obavlja na tim radnim mjestima i u tim radnim prostorijama;
- c) projektovanja, izrade, korištenja i održavanja opreme za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu zaštitu i zdravlje na radu, pomoćnih konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u

procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana s procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprečava povređivanje ili oštećenje zdravlja radnika;

d) proizvodnje, pakovanja, prevoza, skladištenja, upotrebe i uništavanja opasnih materija, na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja radnika;

e) projektovanja, proizvodnje i korištenja opreme za ličnu sigurnost na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koje nisu mogle da budu otklonjene primjenom odgovarajućih preventivnih mjera;

f) obrazovanja, odgoja i osposobljavanja u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja.

POGLAVLJE II. DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Odjeljak A. Opće dužnosti poslodavca

Član 6

(Vrste dužnosti)

Dužnosti su poslodavca, u smislu ovog zakona, opće i posebne.

Član 7

(Sredstva za provođenje i unapređenje sigurnosti i zaštite zdravlja)

(1) Poslodavac je dužan da u okviru plana poslovanja ili posebnog plana mjera sigurnosti i zaštite zdravlja obezbijedi potrebna sredstva za provođenje i unapređivanje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu s rokovima za njihovu realizaciju.

(2) Sredstva iz stava 1 ovog člana ne smiju ići na teret radnika.

Član 8

(Provođenje mjera)

(1) Poslodavac je dužan obezbijediti radniku rad na radnom mjestu i u radnoj sredini u kojima su provedene mjere sigurnosti i zaštita zdravlja i odgovoran je za neprimjenjivanje tih mjera.

(2) Poslodavac je dužan provesti sljedeće mjere sigurnosti i zaštite zdravlja:

a) obezbijediti da radni proces bude prilagođen tjelesnim i psihičkim mogućnostima radnika,

b) obezbijediti da radna sredina, oprema za rad i oprema za ličnu sigurnost na radu budu uređeni, odnosno proizvedeni i obezbijeđeni da ne ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika i drugih lica.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, poslodavac nije odgovoran zbog neprimjenjivanja mjere sigurnosti i zaštite zdravlja ako je do povrede na radu radnika došlo zbog nemarnog ili krajnje nepažljivog postupanja radnika opremom za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i usljed okolnosti

izazvanih višom silom čije se posljedice uprkos svim preduzetim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja nisu mogle izbjeći.

Član 9

(Izbor radnih i proizvodnih metoda)

(1) Poslodavac je dužan da izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbjeđuje najveća moguća sigurnost i zaštita zdravlja, obezbijedi preventivne mjere radi sigurnosti i zaštite zdravlja.

(2) Izbor radnih i proizvodnih metoda iz stava 1 ovog člana zasnovan je na primjeni propisa u oblasti sigurnosti i zaštiti zdravlja, radnog prava, tehničkih propisa i standarda, propisa u oblasti zdravstvene zaštite, higijene rada, zdravstvenog i penzijskog i invalidskog osiguranja.

(3) Preventivne mjere poslodavac je dužan obezbijediti prilikom organizovanja rada i radnog procesa, kao i da za njihovu primjenu obezbijedi potrebna finansijska sredstva.

(4) Preventivne mjere poslodavac je dužan obezbijediti prije početka rada radnika, u toku rada radnika, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka.

Član 10

(Načela prevencije)

Preventivne mjere obezbjeđuje poslodavac polazeći od sljedećih načela prevencije:

- a) izbjegavanja rizika,
- b) procjene rizika koji se ne mogu izbjeći na radnom mjestu,
- c) otklanjanja rizika na njihovom izvoru primjenom tehničkih rješenja,
- d) prilagođavanje rada i radnog mjesta radnika, u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka,
- e) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim,
- f) davanja prednosti kolektivnim nad pojedinačnim mjerama sigurnosti i zaštiti zdravlja,
- g) odgovarajućeg osposobljavanja radnika za siguran i zdrav rad i izdavanje uputstava za rad na siguran način.

Član 11

(Akt o procjeni rizika)

(1) Poslodavac je dužan donijeti akt o procjeni rizika za radna mjesta u radnoj sredini, koja se utvrđuju Pravilnikom o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu i u radnoj sredini.

(2) Aktom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se način i mjere za otklanjanje rizika.

(3) Poslodavac je dužan izmijeniti akt o procjeni rizika u slučaju pojave nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada.

(4) Akt o procjeni rizika zasniva se na utvrđivanju mogućih vrsta opasnosti i štetnosti na radnom mjestu u radnoj sredini.

(5) Pravilnik iz stava 1 ovog člana donosi Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada), na prijedlog Ureda gradonačelnika - Inspektorata (u daljnjem tekstu: Inspektorat).

Član 12

(Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja)

(1) Poslodavac je dužan donijeti Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja.

(2) Pravilnikom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se prava, obaveze i odgovornosti u oblasti sigurnosti i zaštiti zdravlja.

(3) Poslodavac koji ima do dvadeset zaposlenih radnika, prava, obaveze i odgovornosti, iz stava 2 ovog člana, dužan je utvrditi ugovorom o radu.

Član 13

(Dužnosti poslodavca)

(1) Poslodavac je dužan da:

a) aktom u pismenoj formi, imenuje radnika za obavljanje poslova za sigurnost i zaštitu zdravlja,

b) obavještava radnike i njihovog predstavnika o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i o opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja koji nastaju njihovim uvođenjem, i u takvim slučajevima donese odgovarajuća uputstva za siguran rad,

c) osposobljava radnika za siguran i zdrav rad,

d) obezbijedi radniku korištenje opreme za ličnu sigurnost na radu,

e) obezbijedi održavanje opreme za ličnu sigurnost na radu u ispravnom stanju,

f) angažuje ovlaštenu organizaciju radi provođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine i procjenu rizika,

g) obezbijedi, na osnovu akta o procjeni rizika i ocjene ovlaštene zdravstvene ustanove, propisane ljekarske preglede radnika u skladu s ovim zakonom,

h) obezbijedi neophodne uslove za pružanje prve pomoći, spašavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti,

i) zaustavi svaku vrstu rada koja predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje radnika.

(2) Izuzetno od stava 1 tačke f) ovog člana, poslodavac može sam sačiniti i donijeti akt o procjeni rizika, uz angažovanje lekara specijaliste medicine rada iz ovlaštene zdravstvene ustanove ako:

a) ispunjava sljedeće uslove:

1) obavlja djelatnost trgovine, ugostiteljstva i turizma, zanatskih i ličnih usluga, finansijsko-tehničkih i poslovnih usluga, obrazovanja, nauke i informacija, zdravstvene i socijalne zaštite,

2) ima do dvadeset zaposlenih radnika,

3) osposobljen je za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja;

b) u stalnom radnom odnosu ima zaposleno lice s visokom stručnom spremom i licencom za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja.

(3) Poslodavac je dužan da kolektivno osigura radnike od povrede na radu i profesionalnih oboljenja kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva.

(4) Ovlaštena organizacija iz stava 1 tačke f) ovog člana dužna je izdati stručni nalaz nakon izvršenog pregleda i ispitivanja opreme za rad i opreme za ličnu sigurnost na radu i ispitivanja radne sredine i akt o procjeni rizika.

(5) Pravilnik kojim se propisuje postupak i rokovi preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine, odnosno hemijskih, bioloških, fizičkih štetnosti, mikroklimе i elektro i gromobranskih instalacija, osim ionizirajućih zračenja, donosi Vlada na prijedlog Inspektorata.

Član 14

(Zdravstveni uslovi)

(1) Aktom o procjeni rizika poslodavac mora odrediti posebne zdravstvene uslove, koje moraju ispunjavati radnici za obavljanje poslova na radnom mjestu u radnoj sredini ili za upotrebu pojedine opreme za ličnu sigurnost na radu.

(2) Poslodavac je dužan ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, prilikom upućivanja radnika na periodične ljekarske preglede, dostaviti i akt o procjeni rizika za radna mjesta na kojima radnici rade.

(3) Prethodne i periodične ljekarske preglede vrši ovlaštena zdravstvena ustanova.

Član 15

(Oprema za ličnu sigurnost)

U skladu s aktom o procjeni rizika poslodavac je dužan obezbijediti radniku potrebnu opremu za ličnu sigurnost.

Član 16

(Osposobljavanje radnika)

(1) Poslodavac je dužan izvršiti osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad prilikom:

- a) zasnivanja radnog odnosa,
- b) premještanja na druge poslove,
- c) uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad,
- d) promjene procesa rada koji može prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.

(2) Poslodavac je dužan radnika u toku osposobljavanja za sigurnost i zaštitu zdravlja, upoznati sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga raspoređuje i o konkretnim mjerama za zaštitu i zdravlje na radu u skladu s aktom o procjeni rizika.

(3) Osposobljavanje iz stava 1 ovog člana poslodavac obezbjeđuje u toku radnog vremena i dužan je snositi troškove osposobljavanja.

(4) Osposobljavanje za siguran i zdrav rad radnika mora biti prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mjesta.

(5) Ako poslodavac odredi radniku da obavlja poslove na dva ili više radnih mjesta, dužan je radnika osposobiti za siguran i zdrav rad na svakom od radnih mjesta.

Član 17

(Način osposobljavanja radnika)

(1) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad poslodavac obavlja teorijski i praktično.

(2) Provjera osposobljenosti radnika za siguran i zdrav rad mora se obaviti na radnom mjestu uz provjeru znanja, pismenim testiranjem.

(3) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na radnom mjestu s povećanim rizikom vrši se na način i po postupku utvrđenim aktom o procjeni rizika.

Član 18

(Osposobljavanje radnika drugog poslodavca)

Poslodavac koji pri izvođenju radova angažuje podizvođača, dužan je da te radnike osposobi za siguran i zdrav rad, u skladu s ovim zakonom.

Član 19

(Dodatno osposobljavanje)

(1) Kada tehnološki proces rada zahtijeva dodatno osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad, poslodavac je dužan upoznati radnika s obavljanjem procesa rada na siguran način, putem obavještanja, uputstava ili instrukcija u pisanoj formi.

(2) U izuzetnim slučajevima, kada radniku prijete neposredna opasnost po život ili zdravlje, zbog hitnosti, obavještenja, uputstva ili instrukcije mogu se dati usmeno.

(3) Poslodavac je dužan obezbijediti da zaposlena žena za vrijeme trudnoće, radnik mlađi od 18 godina i radnik sa smanjenom radnom sposobnošću, i pored osposobljavanja za siguran i zdrav rad, budu u pisanoj formi obaviješteni o rezultatima procjene rizika na radnom mjestu i o mjerama kojima se rizici otklanjaju radi povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

Član 20

(Upozorenja i obavještenja)

(1) Svako lice koje se po bilo kojem osnovu nalazi u radnoj sredini, poslodavac je dužan upozoriti na opasna mjesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, odnosno na mjere zaštite koje mora da primijeni, i da ga usmjeri na sigurne zone za kretanje.

(2) Poslodavac je dužan vidno obilježiti i istaknuti oznake kojim obavještava i informiše radnike o:

- a) rizicima u tehnološkom procesu,
- b) pravcima kretanja,
- c) dozvoljenim mjestima zadržavanja,
- d) mjerama za sprečavanje ili otklanjanje rizika.

(3) Poslodavac je dužan obezbijediti da pristup radnom mjestu u radnoj sredini, na kome prijete neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja, imaju samo lica koja su:

- a) osposobljena za siguran i zdrav rad,
- b) dobila posebna uputstva za rad na takvom mjestu i
- c) snabdjevena odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu sigurnost na radu.

Član 21

(Prijava povrede na radu)

(1) Poslodavac je dužan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, usmeno ili pismeno prijaviti Inspekciji rada i Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, kao i opasnu pojavu koja bi mogla ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.

(2) Obrazac o prijavi povrede na radu, profesionalnog oboljenja i oboljenja u vezi s radom koji se dogode na radnom mjestu, poslodavac dostavlja radniku koji je pretrpio povredu, odnosno oboljenje, i ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi i porodičnom ljekaru.

(3) Pravilnik kojim se definišu povrede na radu, profesionalna oboljenja, kao i sadržaj i način izdavanja obrasca o prijavi povrede na radu, profesionalnog oboljenja i oboljenja u vezi s radom

koji se dogode na radnom mjestu, donosi Vlada na prijedlog Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge i Inspektorata.

Odjeljak B. Posebne dužnosti

Član 22

(Prijava početka radova)

(1) Poslodavac koji izvodi radove dužan je najmanje osam dana prije početka rada Inspekciji rada prijaviti:

a) početak rada,

b) svaku promjenu tehnološkog postupka, ukoliko se tim promjenama mijenjaju uslovi rada.

(2) Poslodavac koji izvodi radove na izgradnji ili rekonstrukciji građevinskog objekta ili vrši promjenu tehnološkog procesa duže od sedam dana, dužan je izraditi propisani elaborat o uređenju gradilišta, odnosno radilišta koji uz prijavu o početku rada dostavlja Inspekciji rada.

(3) Poslodavac koji izvodi radove iz stava 2 ovog člana dužan je obezbijediti održavanje i provođenje mjera za sigurnost i zaštitu zdravlja u skladu s elaboratom iz stava 2 ovog člana.

(4) Poslodavac je dužan, svojim aktom, odrediti rukovodioca gradilišta, odnosno rukovodioca radilišta, koji je dužan, uz stručne poslove, obezbijediti i namjensko korištenje opreme za ličnu sigurnost radnika.

(5) Pravilnik o sadržaju elaborata o uređenju gradilišta i radilišta donosi Vlada na prijedlog Inspektorata.

Član 23

(Saradnja poslodavaca)

(1) Kada dva ili više poslodavaca u obavljanju poslova dijele radni prostor, dužni su saradivati u primjeni propisanih mjera za sigurnost i zaštitu zdravlja.

(2) Poslodavci iz stava 1 ovog člana dužni su da, uzimajući u obzir prirodu poslova koje obavljaju, koordiniraju aktivnosti u vezi s primjenom mjera za otklanjanje rizika od povređivanja, odnosno oštećenja zdravlja radnika, kao i da obavještavaju jedan drugog i svoje radnike ili predstavnike radnika o tim rizicima i mjerama za njihovo otklanjanje.

(3) Lice za koordinaciju provođenja zajedničkih mjera kojima se obezbjeđuje sigurnost i zaštita zdravlja svih radnika, imenuje se u skladu s pravilnikom iz člana 22 stava 5 ovog zakona.

(4) Lice iz stava 3 ovog člana dužno je obezbijediti namjensko korištenje opreme za ličnu sigurnost radnika.

(5) Način ostvarivanja saradnje iz stavova 1 i 2 ovog člana poslodavci utvrđuju pisanim sporazumom.

Član 24

(Sprečavanje pristupa)

Poslodavac je dužan preduzeti mjere za sprečavanje pristupa u krug objekata licima i sredstvima saobraćaja koja nemaju osnova da se nalaze u njima.

Član 25

(Upućivanje radnika kod drugog poslodavca)

Poslodavac koji za obavljanje svojih poslova upućuje radnike na rad kod drugog poslodavca, dužan je za te radnike obezbijediti propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja u skladu s ovim zakonom.

Član 26

(Prilagođavanje sredstava za rad)

Poslodavac je dužan prilikom svake promjene tehnološkog procesa, prije početka rada, sredstva za rad prilagoditi promijenjenom tehnološkom procesu.

Član 27

(Oprema)

Poslodavac je dužan radniku dati na upotrebu opremu za rad i opremu za ličnu sigurnost na radu na kojima su primijenjene propisane mjere za sigurnosti i zaštitu zdravlja i obezbijediti kontrolu njihove upotrebe u skladu s namjenom.

Član 28

(Dokumentacija i uputstva)

(1) Poslodavac je dužan dati radniku na upotrebu opremu za rad, opremu za ličnu sigurnost na radu ili opasne materije, samo u slučaju:

a) da raspolaže propisanom dokumentacijom na jednom od službenih jezika u BiH, za njihovu upotrebu i održavanje, odnosno pakovanje, transport, korištenje i skladištenje, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve sigurnosno-tehničke podatke važne za ocjenjivanje i otklanjanje rizika na radu,

b) da je obezbijedio sve mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja koje su određene tom dokumentacijom iz tačke a) ovog stava, u skladu s propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja, tehničkim propisima i standardima.

(2) Izuzetno, kada poslodavac nije u mogućnosti obezbijediti dokumentaciju iz stava 1 tačke a) ovog člana, dužan je tu dokumentaciju pribaviti od pravnog lica registrovanog za poslove kontrole kvaliteta proizvoda, ili drugog pravnog lica koji raspolaže dokumentacijom za takvu opremu.

(3) Uvoznik opreme za rad i lične sigurnosne opreme dužan je:

a) prilikom uvoza obezbijediti prevedena uputstva, za siguran rad i održavanje, na jednom od službenih jezika u BiH,

b) obezbijediti dokumentaciju kojom dokazuje da su uvezena oprema za rad i lična oprema za sigurnost proizvedena i u skladu s ovim zakonom.

(4) Poslodavac je dužan obezbijediti prevod dokumentacije iz stavova 1 i 2 ovog člana na jedan od službenih jezika u BiH.

Član 29

(Opće priznate mjere)

(1) Kada zbog uvođenja nove tehnologije nisu propisane mjere sigurnosti i zaštite zdravlja, poslodavac, do donošenja odgovarajućih propisa, primjenjuje općepriznate mjere kojima se osigurava sigurnost i zaštita zdravlja.

(2) Općepriznatom mjerom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se mjera kojom se može otkloniti opasnost pri radu ili smanjiti štetnost po zdravlje radnika, u mjeri u kojoj je to izvodljivo prije puštanja u rad.

Član 30

(Program o otklanjanju nedostataka)

Poslodavac je dužan sačiniti program o otklanjanju nedostataka i utvrditi rokove za realizaciju programa, ako aktom o procjeni rizika utvrdi nedostatke u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja, za čije su otklanjanje potrebna veća investiciona ulaganja, a život i zdravlje radnika nisu teže ugroženi.

POGLAVLJE III. PRAVA I DUŽNOSTI RADNIKA

Član 31

(Osposobljavanje)

Pravo i dužnost radnika je da se prije početka rada osposobi za siguran i zdrav rad na poslovima koje obavlja, kao i da se osposobljava za njihovo provođenje, u slučajevima predviđeno članom 16 stavom 1 ovog zakona.

Član 32

(Prava i dužnosti radnika)

(1) Radnik ima pravo da:

a) poslodavcu daje prijedloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima sigurnosti i zaštite zdravlja,

b) kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mjesta, u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

(2) Pravo i dužnost radnika koji radi na radnom mjestu s povećanim rizikom je da obavi ljekarski pregled na koji ga upućuje poslodavac.

(3) Radnik je dužan da radi na radnom mjestu s povećanim rizikom, na osnovu izvještaja zdravstvene ustanove, kojim se utvrđuje da je zdravstveno sposoban za rad na tom radnom mjestu.

(4) Radnik pod uticajem alkohola ili opojnih droga ne može započeti, odnosno nastaviti rad.

(5) Radnik je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem alkohola ili opojnih droga, na način predviđen posebnim propisima.

(6) Radnik je dužan odazvati se na pregled na koji ga uputi poslodavac.

Član 33

(Odbijanje rada)

(1) Radnik ima pravo odbiti da radi:

a) ako mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu provedene propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja na poslovima koje obavlja, sve dok se te mjere ne obezbijede,

b) ako mu poslodavac nije obezbijedio propisani ljekarski pregled u skladu s članom 43 stavom 2 ovog zakona ili ako se na ljekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove, u skladu s članom 43 stavom 3 ovog zakona, za rad na radnom mjestu s povećanim rizikom,

c) ako u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i mjerama za njihovo otklanjanje, u skladu s članom 16 stavom 2 ovog zakona, na poslovima na koje ga je poslodavac odredio,

d) duže od punog radnog vremena, i noću, ako bi prema ocjeni službe ovlaštene zdravstvene ustanove, takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje,

e) na sredstvu za rad na kojem nisu primijenjene propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja.

(2) U slučajevima iz stava 1 ovog člana, radnik se može pismenim zahtjevom obratiti poslodavcu za preduzimanje mjera koje, po mišljenju zaposlenog, nisu provedene.

(3) Ako poslodavac ne postupi po zahtjevu iz stava 2 ovog člana u roku od osam dana od prijema zahtjeva, radnik ima pravo da podnese zahtjev za zaštitu prava Inspekciji rada.

(4) Kada radnik odbije da radi u slučajevima iz stava 1 ovog člana, a poslodavac smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, poslodavac je dužan da odmah obavijesti Inspekciju rada.

Član 34

(Neposredna opasnost)

- (1) Radnik je dužan preduzeti odgovarajuće mjere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, kada mu prijete neposredna opasnost po život ili zdravlje.
- (2) Ukoliko nije u stanju da otkloni neposrednu opasnost, radnik ima pravo napustiti radno mjesto, odnosno radnu sredinu, o čemu prethodno obavještava poslodavca.
- (3) U slučajevima iz stavova 1 i 2 ovog člana radnik nije odgovoran za štetu koju prouzrokuje poslodavcu.

Član 35

(Primjena propisanih mjera)

- (1) Radnik je dužan da:
 - a) primjenjuje propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja,
 - b) namjenski koristi sredstva za rad i opasne materije,
 - c) koristi propisanu opremu za ličnu sigurnost na radu.
- (2) Prije početka rada radnik je dužan pregledati svoje radno mjesto, uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i opremu za ličnu sigurnost na radu, i u slučaju uočenih nedostataka odmah obavijestiti poslodavca ili drugo ovlašteno lice.
- (3) Radnik je dužan odmah obavijestiti poslodavca o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla ugroziti sigurnost i zaštitu zdravlja radnika ili sigurnost i zaštitu zdravlja drugih radnika.
- (4) Prije napuštanja radnog mjesta radnik je dužan radno mjesto i sredstva za rad ostaviti u stanju koje ne ugrožava druge radnike.
- (5) Radnik je dužan surađivati s poslodavcem i radnikom za sigurnost i zaštitu zdravlja, kako bi se provele propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja na poslovima na kojima radi.

Član 36

(Obraćanje Inspekciji rada)

Ako poslodavac poslije dobijenog zahtjeva iz člana 33 stavova 2 i 3 ovog člana ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od osam dana ili ako radnik smatra da za otklanjanje utvrđenih pojava nisu provedene odgovarajuće mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja, radnik se može obratiti nadležnoj inspekciji rada, o čemu obavještava radnika za sigurnost i zaštitu zdravlja.

POGLAVLJE IV. ORGANIZOVANJE POSLOVA SIGURNOSTI I ZAŠTITE ZDRAVLJA RADNIKA NA RADU

Odjeljak A. Radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja i ovlaštena organizacija

Član 37

(Organizovanje poslova)

- (1) Poslodavac je dužan organizovati poslove za sigurnost i zaštitu zdravlja.
- (2) Za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja poslodavac je dužan odrediti radnika za sigurnost i zaštitu zdravlja ili angažovati ovlaštenu organizaciju.
- (3) Poslodavac može sam obavljati poslove sigurnosti i zaštite zdravlja u djelatnostima trgovine, ugostiteljstva i turizma, zanatskih i ličnih usluga, finansijsko-tehničkih i poslovnih usluga, obrazovanja, nauke i informacija, zdravstvene i socijalne zaštite i u stambeno-komunalnim djelatnostima, ako ima do dvadeset zaposlenih radnika i ako je sam obučen za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja.

Član 38

(Radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja)

- (1) Radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja može biti radnik koji ima:
 - a) visoku ili višu stručnu spremu tehničkog smjera ili zaštite na radu,
 - b) položen stručni ispit u skladu s ovim zakonom.
- (2) Poslodavac je dužan omogućiti radniku za sigurnost i zaštitu zdravlja nezavisno i samostalno obavljanje poslova u skladu s ovim zakonom i pristup svim potrebnim podacima u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja.
- (3) Radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja neposredno je odgovoran poslodavcu kod kojeg obavlja poslove i ne može trpjeti štetne posljedice ako svoj posao obavlja u skladu s ovim zakonom.
- (4) Poslodavac je dužan obezbijediti usavršavanje znanja u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja, radniku kojeg odredi za obavljanje tih poslova.

Član 39

(Ovlaštena organizacija)

Poslodavac koji za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja angažuje ovlaštenu organizaciju, dužan je tu organizaciju prethodno upoznati s tehnološkim procesom, rizicima u procesu rada i mjerama za otklanjanje rizika.

Član 40

(Ovlaštenja)

- (1) Radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja i ovlaštena organizacija ovlašteni su da obavljaju sljedeće poslove:
 - a) učestvuju u pripremi akta o procjeni rizika,

- b) vrše kontrolu i daju savjete poslodavcu u planiranju, izboru, korištenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu sigurnost na radu,
- c) učestvuju u opremanju i uređivanju radnog mjesta radi ostvarivanja sigurnih i zdravih uslova rada,
- d) organizuju preventivna i periodična ispitivanja uslova radne sredine,
- e) organizuju preventivne i periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu sigurnost na radu,
- f) predlažu mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnom mjestu sa povećanim rizikom,
- g) svakodnevno prate i kontrolišu primjenu mjera za sigurnost i zaštitu zdravlja,
- h) prate stanje u vezi s povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi s radom, učestvuju u utvrđivanju njihovih uzroka i pripremaju izvještaje s prijedlozima mjera za njihovo otklanjanje,
- i) pripremaju i provode osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad,
- j) pripremaju uputstva za siguran rad i kontrolišu njihovu primjenu,
- k) pismeno predlažu zabranu rada na radnom mjestu ili upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, u slučaju kada utvrde neposrednu opasnost po život ili zdravlje radnika, <https://advokat-prnjavorac.com>
- l) sarađuju i koordiniraju rad sa službom ovlaštene zdravstvene ustanove o svim pitanjima u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja,
- m) vode evidencije u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja kod poslodavca.

(2) Ako poslodavac, i pored prijedloga o zabrani rada u smislu stava 1 tačke k) ovog člana, naloži radniku da nastavi rad, radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja ili ovlaštena organizacija dužni su da o tome odmah obavijeste nadležnu inspekciju rada i predstavnika radnika.

Odjeljak B. Ovlaštena zdravstvena ustanova

Član 41

(Ovlaštena zdravstvena ustanova)

(1) Za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja poslodavac angažuje ovlaštenu zdravstvenu ustanovu.

(2) Ovlaštena zdravstvena ustanova dužna je da:

a) učestvuje u identifikaciji i procjeni rizika na radnom mjestu i radnoj sredini prilikom sastavljanja akta o procjeni rizika,

- b) upoznaje radnike s rizicima po zdravlje koji su povezani s njihovim radom i obavlja poslove osposobljavanja radnika za pružanje prve pomoći,
- c) utvrđuje i ispituje uzroke nastanka profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi s radom,
- d) ocjenjuje i utvrđuje posebne zdravstvene sposobnosti koje moraju ispunjavati radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu s povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad,
- e) vrši prethodne i periodične ljekarske preglede radnika na radnim mjestima s povećanim rizikom i izdaje izvještaje o ljekarskim pregledima u skladu s propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja,
- f) učestvuje u organizovanju prve pomoći, spašavanju i evakuaciji u slučaju povređivanja radnika ili havarija,
- g) daje savjete poslodavcu pri izboru drugog, odgovarajućeg, posla prema zdravstvenoj sposobnosti radnika,
- h) savjetuje poslodavca u izboru i testiranju novih sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu sigurnost na radu, iz zdravstvenog aspekta,
- i) učestvuje u analizi povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi s radom,
- j) neposredno saraduje s licem za sigurnost i zaštitu zdravlja.

Član 42

(Lični podaci)

- (1) Lični podaci, prikupljeni na osnovu ljekarskih pregleda radnika, povjerljive su prirode i pod nadzorom su ovlaštene zdravstvene ustanove koja vrši ljekarske preglede.
- (2) Podaci o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi s radom dostavljaju se nadležnim fondovima penzijskog i invalidskog osiguranja u skladu sa zakonom.
- (3) Podaci iz stava 2 ovog člana mogu se dostavljati drugim licima, samo uz pismenu saglasnost radnika.
- (4) Izvještaj o ljekarskom pregledu radnika dostavlja se poslodavcu na način kojim se ne narušava princip povjerljivosti ličnih podataka.
- (5) Nije dozvoljeno korištenje podataka prikupljenih na osnovu ljekarskih pregleda radnika u svrhu diskriminacije radnika.

Član 43

(Ljekarski pregled)

- (1) Prethodni ljekarski pregled vrši se radi utvrđivanja i ocjenjivanja da li radnik koji se zapošljava ima potrebnu zdravstvenu sposobnost za rad na radnom mjestu.

(2) Poslodavac je dužan da radniku koga raspoređuje na radno mjesto s povećanim rizikom obezbijedi prethodni ljeakarski pregled za to radno mjesto, kao i periodični ljeakarski pregled u toku rada.

(3) Ako se u postupku periodičnog ljeakarskog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava potrebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu s povećanim rizikom, poslodavac je dužan premjestiti ga na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima.

(4) Neispunjavanje potrebnih zdravstvenih uslova za rad na radnom mjestu s povećanim rizikom ne može biti razlog za otkaz ugovora o radu.

(5) Pravilnik o prethodnim i periodičnim ljeakarskim pregledima radnika na radnim mjestima s povećanim rizikom donosi Vlada na prijedlog Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge i Inspektorata.

POGLAVLJE V. PREDSTAVNIK RADNIKA I ODBOR ZA SIGURNOST I ZAŠTITU ZDRAVLJA

Odjeljak A. Predstavnik radnika

Član 44

(Izbor predstavnika radnika)

(1) Radnici imaju pravo da biraju predstavnika za sigurnost i zaštitu zdravlja (u daljnjem tekstu: predstavnik radnika) na sastanku kojem prisustvuju radnici poslodavca, o čemu se vodi zapisnik.

(2) Predstavnik radnika bira se natpolovičnom većinom glasova prisutnih radnika.

(3) Poslodavac je dužan osigurati neophodne uslove za održavanje sastanka iz stava 1 ovog člana.

(4) Izabrani predstavnik radnika ima posebnu zaštitu kao i sindikalni povjerenik, u skladu sa Zakonom o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kolektivnim ugovorom.

Član 45

(Broj predstavnika radnika)

(1) Broj predstavnika radnika zavisi od broja zaposlenih kod poslodavca i to najmanje:

a) jedan predstavnik radnika kod poslodavca koji zapošljava od 21 do 100 radnika,

b) dva predstavnika radnika kod poslodavca koji zapošljava od 101 do 500 radnika,

c) tri predstavnika kod poslodavca koji zapošljava više od 500 radnika.

(2) Izabrani predstavnici iz stava 1 tački b) i c) izabrat će jednog od njih za koordinadora.

Član 46

(Prava i dužnosti)

(1) Zadatak predstavnika radnika je da djeluje u interesu radnika na području sigurnosti i zaštite zdravlja.

(2) Predstavnik radnika ima prava i dužnosti da:

a) poslodavcu daje prijedloge o svim pitanjima koja se odnose na sigurnost i zdravlje na radu,

b) predlaže poslodavcu da preduzme odgovarajuće mjere za otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava sigurnost i zdravlje radnika,

c) traži vršenje nadzora od strane inspekcije rada, ako smatra da poslodavac nije proveo odgovarajuće mjere za sigurnost i zdravlje na radu,

d) prisustvuje inspekcijskim pregledu, ukoliko se inspekcijski pregled vrši na zahtjev predstavnika radnika.

(3) Poslodavac je dužan predstavnika radnika upoznati:

a) s izvještajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi s radom i o preduzetim mjerama za sigurnost i zdravlje na radu,

b) preduzetim mjerama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje.

Odjeljak B. Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja

Član 47

(Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja)

(1) Kod poslodavca koji zapošljava više od 20 radnika, općim aktom poslodavca osniva se Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja kao savjetodavno tijelo poslodavca.

(2) U Odboru za sigurnost i zaštitu zdravlja učestvuje jednak broj predstavnika radnika i predstavnika poslodavca.

(3) Predsjednik Odbora za sigurnost i zaštitu zdravlja je poslodavac ili osoba koju poslodavac ovlasti, a zamjenik predsjednika je predstavnik radnika.

(4) Poslodavac je dužan razmotriti prijedloge Odbora za sigurnost i zaštitu zdravlja, a ukoliko ih ne prihvati, mora navesti razlog neprihvatanja.

Član 48

(Obaveze odbora za sigurnost i zaštitu zdravlja)

Obaveze Odbora za sigurnost i zaštitu zdravlja su:

a) po potrebi, a najmanje jednom godišnje, razmatra ukupne aktivnosti o sigurnosti i zaštiti zdravlja i predlaže mjere za njihovo poboljšanje,

- b) analizira rezultate procjene rizika i izvještaje o zdravstvenom stanju radnika, i druga pitanja u vezi sa sigurnošću i zaštitom zdravlja i predlaže poboljšanja,
- c) analizira primjenu plana za sigurnost i zaštitu zdravlja,
- d) analizira uzroke povreda na radu i profesionalnih oboljenja,
- e) učestvuje u izradi načina obavještanja iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja.

Član 49

(Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja u Brčko distriktu BiH)

(1) Ekonomsko-socijalno vijeće Brčko distrikta BiH osniva Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: Odbor).

(2) Odbor se sastoji od najmanje sedam članova koji su predstavnici socijalnih partnera.

(3) Odbor je nadležan da:

- a) sistematski prati stanje sigurnosti i zaštite zdravlja,
- b) utvrđuje, predlaže, vodi i povremeno preispituje politiku sigurnosti i zaštite zdravlja,
- c) podstiče rad na usklađivanju zakonodavstva, u svrhu unapređivanja mjera sigurnosti i zaštite zdravlja,
- d) sačinjava izvještaj o stanju sigurnosti i zaštite zdravlja.

(4) Izvještaj iz stava 3 tačke d) o sigurnosti i zaštiti zdravlja Odbor periodično dostavlja Ekonomsko-socijalnom vijeću i drugim nadležnim organima.

Član 50

(Sindikato)

Sindikato ima pravo da učestvuje u uređivanju, preduzimanju i unapređivanju sigurnosti i zaštite zdravlja u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

POGLAVLJE VI. STRUČNI ISPIT I IZDAVANJE LICENCI

Član 51

(Stručni ispit)

- (1) Za obavljanje poslova iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu polaže se stručni ispit.
- (2) Za polaganje stručnog ispita plaća se naknada.

(3) Stručni ispit iz stava 1 ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na prijedlog šefa Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge.

(4) Komisija iz stava 3 ovog člana ima pravo na naknadu u skladu sa zakonom.

(5) Sredstva naplaćena od naknade iz stava 2 ovog člana uplaćuju se na Jedinostveni račun Trezora Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i prihod su Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(6) Stručni ispit položen u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine važi i na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(7) Program i način polaganja stručnog ispita iz stava 1 ovog člana, kao i visina naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog Inspektorata.

Član 52

(Uslovi za izdavanje licence)

(1) Uslovi za izdavanje licence iz člana 53 stava 1 tačke a) ovog zakona za:

a) ovlaštenu organizaciju ili preduzetnika da ima zaposlenog radnika s visokom stručnom spremom tehničke struke ili zaštite na radu, položenim stručnim ispitom iz člana 51 ovog zakona i najmanje tri godine radnog iskustva u struci,

b) fizičko lice visoka stručna sprema tehničke struke ili zaštite na radu, položen stručni ispit iz člana 51 ovog zakona i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(2) Uslovi za izdavanje licence iz člana 53 stava 1 tački b), c) i d) ovog zakona su da:

a) ispunjava utvrđene uslove u pogledu osiguravanja odgovarajućih stručnih kadrova, tehničke opreme, metodologije vršenja određenih pregleda i ispitivanja, i

b) ima zaposleno stručno lice.

(3) Uslovi za izdavanje licence iz člana 53 stava 1 tački e) i f) ovog zakona su da ima:

a) visoku stručnu spremu odgovarajuće struke,

b) položen stručni ispit iz člana 51 ovog zakona, i

c) najmanje tri godine radnog iskustva na tim poslovima ili najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

(4) Za izdavanje licence iz člana 53 ovog zakona plaća se naknada na Jedinostveni račun Trezora Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i prihod su Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(5) Utvrđivanje uslova za izdavanje licence obavlja komisija koju imenuje gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na prijedlog šefa Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge.

(6) Komisija iz stava 5 ovog člana ima pravo na naknadu u skladu sa zakonom.

(7) Licence izdate u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine važe i na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(8) Ostali uslovi za izdavanje licenci iz stavova 1, 2 i 3 ovog člana, kao i visina naknade za izdavanje licenci utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog Inspektorata.

Član 53

(Izdavanje licence)

(1) Šef Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge izdaje licencu:

a) ovlaštenoj organizaciji, preduzetniku kao i fizičkom licu za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu,

b) ovlaštenoj organizaciji za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu radnika na radu,

c) ovlaštenoj organizaciji za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja uslova radne sredine - hemijskih i fizičkih štetnosti, osim jonizirajućih zračenja, mikroklimе i osvjetljenja,

d) ovlaštenoj organizaciji za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja uslova radne sredine, bioloških štetnosti,

e) stručnom licu u ovlaštenoj organizaciji za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu radnika,

f) stručnom licu u ovlaštenoj organizaciji za obavljanje poslova pregleda i ispitivanja uslova radne sredine, hemijskih, bioloških i fizičkih štetnosti, osim jonizirajućih zračenja, mikroklimе i osvjetljenja.

(2) Licence iz stava 1 ovog člana izdaju se na zahtjev ovlaštene organizacije, preduzetnika kao i fizičkog lica.

Član 53a

(Oduzimanje licence)

(1) Ako inspektor rada utvrdi da se poslovi obavljaju suprotno zakonu, može predložiti šefu Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge donošenje rješenja o oduzimanju licence:

a) ovlaštenoj organizaciji, fizičkom licu ili preduzetniku za obavljanje poslova sigurnosti i zdravlja radnika na radu iz člana 53 stava 1 tačke a) ovog zakona,

b) ovlaštenoj organizaciji za obavljanje pregleda i ispitivanja opreme za rad i ispitivanja uslova radne sredine iz člana 53 stava 1 tački b), c) i d) ovog zakona,

c) stručnom licu u ovlaštenoj organizaciji iz člana 53 stava 1 tački e) i f) ovog zakona.

(2) Ovlaštena organizacija, fizičko lice, preduzetnik i stručno lice u ovlaštenoj organizaciji kome je oduzeta licenca iz stava 1 ovog člana može ponovo podnijeti zahtjev za izdavanje licence nakon isteka roka od godine dana od dana oduzimanja licence.

POGLAVLJE VII. EVIDENCIJA, SARADNJA I IZVJEŠTAVANJE

Član 54

(Evidencija)

(1) Poslodavac je dužan voditi i čuvati evidencije o:

- a) radnim mjestima s povećanim rizikom,
- b) radnicima raspoređenim na radna mjesta s povećanim rizikom i ljekarskim pregledima radnika raspoređenih na ta radna mjesta,
- c) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi s radom,
- d) obuci radnika za siguran i zdrav rad,
- e) opasnim materijama koje koristi u toku rada,
- f) izvršenim ispitivanjima fizičkih, hemijskih ili bioloških štetnosti, mikroklima u radnoj sredini,
- g) izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu sigurnost na radu,
- h) prijavama iz člana 21 ovog zakona.

(2) Pravilnik o način vođenja evidencija iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu donosi Vlada na prijedlog Inspektorata.

Član 55

(Saradnja)

Poslodavci, sindikati, nadležni fondovi za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje dužni su saradivati i učestvovati u donošenju zajedničkih stavova prema pitanjima unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja, kao i starati se o razvoju i unapređivanju opće kulture sigurnosti i zaštite zdravlja, u skladu s ovim zakonom.

Član 56

(Izvjешtavanje)

Poslodavac je dužan da na zahtjev inspektora rada ili predstavnika radnika dostavi izvještaj o stanju sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i o provedenim mjerama.

Član 57

(Statistički podaci)

Svi statistički podaci i informacije o radnicima iz člana 54 stava 1 tački a), b), c) i d) ovog zakona, koji se prikupljaju, evidentiraju i obrađuju, moraju biti prikazani po spolu, da budu jasni i dostupni javnosti.

POGLAVLJE VIII. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 58

(Inspeksijski nadzor)

Nadzor nad primjenom ovog zakona, propisa donesenih na osnovu ovog zakona, tehničkih i drugih mjera koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja, kao i nad primjenom mjera o sigurnosti i zaštiti zdravlja propisanih aktom poslodavca, kolektivnim ugovorom ili ugovorom o radu, vrši Inspekcija rada.

Član 59

(Savjetodavna pomoć)

Inspekcija rada pruža savjetodavnu pomoć poslodavcima, radnicima, radnicima za sigurnost i zaštitu zdravlja i predstavnicima radnika da bi se poboljšao način ostvarivanja prava i ispunjavanja dužnosti u vezi sa sigurnošću i zaštitom zdravlja.

Član 60

(Ovlaštenja inspektora rada)

U postupku inspeksijskog nadzora, inspektor rada ima pravo i dužnost da:

- a) preduzima radnje kojima se kontrolišu sigurnost i zaštita zdravlja, koje se odnose na higijenu i uslove rada, proizvodnju, stavljanje u promet, korištenje i održavanje sredstava za rad, sredstava i opreme za ličnu sigurnost na radu i opasne materije,
- b) pregleda opće i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju,
- c) sasluša i uzima izjave od odgovornih i zainteresovanih lica,
- d) pregleda poslovne prostorije, objekte, postrojenja, uređaje, sredstva i opremu za ličnu sigurnost,
- e) uzima uzorke radi analize, ekspertiza,
- f) naređuje mjerenja koja obavlja druga stručna organizacija kad poslodavac samostalno ili preko određene stručne organizacije vrši mjerenja u odgovarajućim oblastima, a rezultati izvršenog mjerenja pružaju osnov za to,
- g) poslodavcima, zaposlenim, njihovim predstavnicima i sindikatu daje obavještenja i savjete u oblasti sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i o mjerama čijom primjenom se obezbjeđuje izvršavanje ovog zakona na najefikasniji način,

- h) u skladu s podnesenim zahtjevom, poslodavca, radnika ili predstavnika radnika obavijesti o izvršenom inspekcijskom nadzoru i utvrđenom stanju,
- i) preduzima i druge radnje za koje je ovlašten drugim propisom,
- j) vrši uvid u ljebarska uvjerenja pri zaposlenju radnika i nalaze kontrolnih periodičnih pregleda,
- k) učestvuje u komisiji o utvrđivanju ispunjenosti uslova iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja.

Član 61

(Dužnost poslodavca prilikom inspekcijskog nadzora)

Poslodavac je dužan da radi vršenja nadzora omogući inspektorima rada:

- a) ulazak u objekte i prostorije, u svako doba kada ima radnika na radu,
- b) odredi najmanje jednog radnika koji će inspektorima pružiti potrebne informacije i obavještenja, davati podatke, akte i dokumentaciju,
- c) uvid u primijenjene mjere sigurnosti i zaštite zdravlja na sredstvima za rad i u radnoj sredini,
- d) uvid u sredstva i opremu za ličnu sigurnost na radu,
- e) uvid u podatke i evidencije o proizvodnji, korištenju i skladištenju opasnih materija.

Član 62

(Uviđaj)

Inspektor rada je dužan izvršiti uviđaj u najkraćem roku, nakon prijave poslodavca o svakoj smrtnoj, teškoj ili kolektivnoj povredi na radu, kao i o opasnoj pojavi koja bi mogla ugroziti sigurnost i zaštitu zdravlja.

Član 63

(Naložene mjere za sprečavanje povreda na radu)

(1) Inspektor rada dužan je poslodavcu, odnosno radniku naložiti preduzimanje mjera i radnji za otklanjanje uzroka koji su izazvali povrede, doveli do nastanka opasnosti po sigurnost i zaštitu zdravlja, odnosno koje mogu spriječiti nastanak povrede i umanjiti ili otkloniti opasnosti po sigurnosti ili zaštitu zdravlja.

(2) Inspektor rada je dužan da za vrijeme trajanja okolnosti koje dovode do ugrožavanja sigurnosti i zaštite zdravlja, zabrani rad na radnom mjestu, a naročito kad utvrdi:

- a) da su neposredno ugroženi sigurnost i zaštita zdravlja, <https://www.anwalt-derbeste.de>
- b) da se koristi sredstvo za rad na kome nisu primijenjene mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja,
- c) da se ne koriste propisana sredstva i oprema za ličnu sigurnost na radu,

d) da radnik radi na radnom mjestu s povećanim rizikom, a ne ispunjava propisane uslove za rad na tom radnom mjestu, kao i ako se nije podvrgao ljekarskom pregledu u propisanom roku,

e) da radnik nije osposobljen za siguran rad na radnom mjestu na kojem radi,

f) da poslodavac nije proveo mjere ili izvršio radnje koje mu je, radi otklanjanja uzroka koji dovode do ugrožavanja sigurnosti i zaštite zdravlja, naložio inspektor rada.

(3) Ako primjena mjera, odnosno potreba za usaglašavanjem s propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja, predstavlja nedostatak za čije su otklanjanje potrebna veća investiciona ulaganja, a život i zdravlje radnika nisu teže ugroženi, inspektor rada može naložiti poslodavcu da sačini poseban program o postepenom otklanjanju nedostataka s utvrđenim rokovima za njihovo otklanjanje.

(4) Inspektor rada može da naloži da se provede i općepriznata mjera kojom se može otkloniti opasnost pri radu ili smanjiti rizik po zdravlje radnika, u mjeri u kojoj je to moguće.

Član 64

(Upravni akti inspektora rada)

(1) Preduzimanje mjera i radnji čijom primjenom i izvršavanjem se, u skladu s odredbama ovog zakona, obezbjeđuje sigurnost i zaštita zdravlja, inspektor rada nalaže:

a) rješenjem o otklanjanju nedostataka,

b) rješenjem o zabrani rada do otklanjanja nedostataka.

(2) Osim rješenja iz stava 1 ovog člana, inspektor donosi rješenje kojim daje saglasnost na preventivne mjere o sigurnosti i zaštiti zdravlja u projektnoj dokumentaciji, za radne i pomoćne prostorije i tehnološke procese, predviđene članom 6 stavom 1.

(3) Protiv rješenja iz stavova 1 i 2 ovog člana može se izjaviti žalba Apelacionoj komisiji u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(4) Žalba izjavljena na rješenje kojim je naređena zabrana rada, ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 65

(Postupanje po naloženim mjerama)

Poslodavac je dužan da u roku određenom u rješenju o otklanjanju nedostataka preduzme naložene mjere i otkloni utvrđene nedostatke ili nepravilnosti.

Član 66

(Rješenje o zabrani obavljanja poslova)

(1) Osim rješenja iz člana 64 ovog zakona, inspektor rada može donijeti rješenje o zabrani obavljanja poslova iz sigurnosti i zaštite zdravlja na radu na prostoru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ovlaštenoj organizaciji iz člana 53 stava 1 tački a), b), c) i d) i ovlaštenim

organizacijama kojima su izdate licence u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine, ako utvrdi da poslove obavlja suprotno zakonu.

(2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

POGLAVLJE IX. KAZNENE ODREDBE

Član 67

(Novčane kazne od 1.000 do 7.000 KM)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 7.000 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac ako:

a) radniku ne obezbijedi rad na radnom mjestu i u radnoj sredini u kojima su provedene mjere sigurnosti i zaštite zdravlja (član 8 stav 1),

b) prilikom organizovanja rada i radnog procesa ne obezbijedi preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja radnika, kao i ako za njihovu primjenu ne obezbijedi potrebna finansijska sredstva (član 9 stav 3),

c) ne donese akt o procjeni rizika za svako radno mjesto u radnoj sredini i ne utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika, ne izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju pojave nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada (član 11 stavovi 1 i 2),

d) aktom u pisanoj formi ne imenuje radnika za obavljanje poslova za sigurnost i zaštitu zdravlja (član 13 stav 1 tačka a)),

e) radnike i predstavnika radnika ne obavještava o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i o opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja koji nastaju njihovim uvođenjem, odnosno ako u takvim slučajevima ne donese odgovarajuća uputstva za siguran rad (član 13 stav 1 tačka b)),

f) ne izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad (član 13 stav 1 tačka c)),

g) radniku ne obezbijedi korištenje opreme za ličnu sigurnost na radu (član 13 stav 1 tačka d)),

h) ne obezbijedi održavanje u ispravnom stanju opreme za ličnu sigurnost na radu (član 13 stav 1 tačka e)),

i) ne angažuje ovlaštenu organizaciju s licencom radi provođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme za ličnu sigurnost, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine (član 13 stav 1 tačka f)),

j) na osnovu akta o procjeni rizika i ocjene ovlaštene zdravstvene ustanove ne obezbijedi, u skladu s ovim zakonom, propisane ljebarske preglede radnika (član 13 stav 1 tačka g)),

k) ne zaustavi svaku vrstu rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje radnika (član 13 stav 1 tačka i)),

- l) aktom o procjeni rizika ne odredi potrebne zdravstvene uslove koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu u radnoj sredini ili za upotrebu pojedine opreme za ličnu sigurnost na radu (član 14 stav 1)),
- m) ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, koju angažuje, ne dostavi akt o procjeni rizika za radna mjesta na kojima radnici rade (član 14 stav (2)),
- n) radniku ne izda na upotrebu opremu za ličnu sigurnost na radu u skladu s aktom o procjeni rizika (član 15),
- o) ne obezbijedi propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja, u skladu s ovim zakonom, za zaposlene koje angažuje od drugog poslodavca (član 18),
- p) odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, usmeno ili u pisanoj formi ne prijavi nadležnoj inspekciji rada, svaku smrtnu, kolektivnu, tešku povredu na radu, ili opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi sigurnost i zaštitu zdravlja (član 21 stav (1)),
- q) pri promjeni tehnološkog procesa rada, prije početka rada, ne prilagodi sredstva za rad novom tehnološkom procesu (član 26),
- r) radniku da na upotrebu sredstvo za rad, odnosno opremu za ličnu sigurnost na radu na kojima nisu primijenjene propisane mjere za sigurnost i zaštitu zdravlja ili ako ne obezbijedi kontrolu njihove namjenske upotrebe (član 27),
- s) ne organizuje poslove sigurnosti i zaštite zdravlja (član 37 stav 1),
- t) za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja angažuje ovlaštenu organizaciju koja nema odgovarajuću licencu (član 52 stavovi 1 i 2),
- u) radniku koga raspoređuje na radno mjesto s povećanim rizikom ne obezbijedi prethodni, odnosno periodični ljekarski pregled ili ga obezbijedi suprotno od propisanog načina i postupka (član 43 stav 2),
- v) radniku koji obavlja poslove na radnom mjestu s povećanim rizikom, za koga se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu s povećanim rizikom, ne premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima (član 43 stav 3),
- w) inspektor rada ne omogući vršenje nadzora iz član 61 tački a), b), c), d) i e),
- x) u određenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke i nepravilnosti čije je otklanjanje rješenjem naredio inspektor rada (član 65).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice novčanom kaznom od 300 do 1.500 KM.

Član 68

(Novčane kazne od 500 do 5.000 KM)

(1) Novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac ako:

- a) kolektivno ne osigura radnike od povrede na radu i profesionalnih oboljenja kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva (član 13 stav 3),
- b) najmanje osam dana prije početka rada ne obavijesti nadležnu inspekciju rada o početku rada, svaku promjenu tehnološkog postupka, ukoliko se tim promjenama mijenjaju uslovi rada (član 22 stav 1),
- c) za radove na izgradnji ili rekonstrukciji građevinskog objekta, odnosno promjeni tehnološkog procesa koje izvodi duže od sedam dana, ne izradi propisan elaborat o uređenju gradilišta, radilišta (član 22 stav 2),
- d) s drugim poslodavcem, s kojim dijeli radni prostor u obavljanju poslova, ne zaključi sporazum o primjeni propisanih mjera za sigurnost i zaštitu zdravlja i ne odredi lice za koordinaciju provođenja zajedničkih mjera kojim se obezbjeđuje sigurnost i zaštita zdravlja (član 23),
- e) radniku da na upotrebu opremu za rad i opremu za ličnu sigurnost na radu ili opasne materije suprotno članu 28 stavu 1,
- f) ne sačini poseban program o postupnom otklanjanju nedostataka koji su utvrđeni aktom o procjeni rizika, odnosno ako ne utvrdi rokove za realizaciju programa (član 30),
- g) za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja ne odredi radnika za sigurnost i zaštitu zdravlja ili angažuje ovlaštenu organizaciju (član 37 stav 2),
- h) prethodno ne upozna ovlaštenu organizaciju koju angažuje za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja s tehnološkim procesom, rizicima u procesu rada i mjerama za otklanjanje rizika (član 39 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice novčanom kaznom od 200 do 900 KM.

Član 69

(Novčane kazne od 300 do 3.000 KM)

(1) Novčanom kaznom od 300 do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac ako:

- a) ne obezbijedi pružanje prve pomoći, spašavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti (član 13 stav 1 tačka h),
- b) radnika, na način utvrđen ovim zakonom, ne upozna s obavljanjem procesa rada na siguran način, kada tehnološki proces rada zahtijeva dodatno osposobljavanje za siguran i zdrav rad (član 19 stav 1),
- c) zaposlenoj ženi za vrijeme trudnoće, radniku koji ima manje od 18 godina i radniku sa smanjenom radnom sposobnošću ne obezbijedi pisano obavještenje o rezultatima procjene rizika na radnom mjestu na koje su određeni, kao i o mjerama kojima se rizici otklanjaju (član 19 stav 3),

d) svako lice koje se po bilo kojem osnovu nalazi u radnoj sredini, ne upozori na opasna mjesta i štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, odnosno na mjere sigurnosti koje mora da primijeni, kao i ako ga ne usmjeri na sigurne zone kretanja (član 20 stav 1),

e) vidno ne obilježi i istakne oznake za sigurnost i zaštitu zdravlja (član 20 stav 2),

f) dozvoli pristup radnom mjestu u radnoj sredini na kome prijete neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja, licima koja ne ispunjavaju uslove iz člana 20 stava 3,

g) ne preduzme mjere da spriječi pristup u krug objekta neovlaštenim licima i sredstvima saobraćaja (član 24),

h) ne obavijesti nadležnu inspekciju rada kada radnik odbije da radi (član 33 stav 4),

i) ne omogući radnicima da izaberu svog predstavnika za sigurnost i zaštitu zdravlja (član 44),

j) predstavnike radnika ne upozna s izvještajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi s radom i o preduzetim mjerama za sigurnost i zdravlje na radu, o preduzetim mjerama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje, predviđeno članom 46 stavom 3 tački a) i b),

k) ne vodi i ne čuva propisane evidencije (član 54),

l) na zahtjev inspektora rada ili predstavnika radnika ne dostavi izvještaj o stanju sigurnosti i zaštiti zdravlja zaposlenih, kao i o provedenim mjerama u ovoj oblasti (član 56).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se i odgovorno lice novčanom kaznom od 100 do 600 KM.

Član 70

(Novčane kazne zdravstvenoj ustanovi)

1) Novčanom kaznom od 2.500 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena zdravstvena ustanova ako poslove obavlja suprotno ovom zakonu (član 41 stav 2).

2) Novčanom kaznom od 250 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1 ovog člana odgovorno lice u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

Član 71

(Novčane kazne ovlaštenoj organizaciji)

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj ovlaštena organizacija ako:

a) izda stručni nalaz o izvršenom pregledu i ispitivanju opreme za rad, opreme za ličnu sigurnost i ispitivanju uslova radne sredine, a u suprotnosti sa zakonom i tehničkim propisima donesenim na osnovu zakona (član 13 stav 5 i član 77),

b) obavlja poslove sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a nema odgovarajuću licencu (član 53 stav 1 tačka a)),

c) obavlja poslove pregleda i ispitivanja opreme za rad i ispitivanja uslova radne sredine, a nema odgovarajuću licencu (član 53 stav 1 tačke b), c) i d)),

d) ovlaštena organizacija koja obavlja poslove sigurnosti i zaštite zdravlja kod poslodavca, a nije se upozнала s tehnološkim procesom i rizicima u procesu rada (član 39).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice u ovlaštenoj organizaciji, novčanom kaznom od 250 do 1.500 KM.

Član 72

(Novčana kazna za odgovornog radnika određenog aktom)

(1) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kaznit će se na licu mjesta odgovorni radnik određen aktom poslodavca ako ne obezbijedi namjensko korištenje opreme za ličnu sigurnost (član 22 stav 4 i član 23 stav 4).

(2) Novčanom kaznom od 50 do 100 KM kaznit će se na licu mjesta svaki radnik ako ne koristi ličnu opremu za sigurnost (član 35 stav 1 tačka b)).

DIO TREĆI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73

(Podzakonski akti)

(1) Vlada će, na prijedlog Inspektorata, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

a) Pravilnik kojim se propisuje postupak i rokovi preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine, odnosno hemijskih, bioloških, fizičkih štetnosti, mikroklima, elektro i gromobranskih instalacija, osim ionizirajućih zračenja (član 13 stav 5),

b) Pravilnik o načinu i postupku procjene rizika na radnom mjestu i u radnoj sredini (član 11 stav 4),

c) Pravilnik o sadržaju elaborata o uređenju gradilišta i radilišta (član 22 stav 5),

d) Pravilnik o načinu polaganja stručnog ispita iz sigurnosti i zaštite zdravlja (član 51 stav 2),

e) Pravilnik o načinu vođenja evidencije iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja (član 54 stav 2),

f) Pravilnik o uslovima za izdavanje licenci za obavljanje poslova sigurnosti i zaštite zdravlja (član 53 stav 3).

(2) Vlada će, na prijedlog Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge i Inspektorata, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti sljedeće podzakonske akte:

a) Pravilnik kojim se definišu povrede na radu, profesionalna oboljenja, kao i sadržaj i način izdavanja obrasca o prijavi povrede na radu, profesionalnog oboljenja i oboljenja u vezi s radom (član 21 stav 3),

b) Pravilnik o prethodnim i periodičnim ljeekarskim pregledima radnika na radnim mjestima s povećanim rizikom (član 43 stav 5).

Član 74

(Usklađivanje poslovanja ovlaštenih organizacija)

Postojeće ovlaštene organizacije koje vrše periodične preglede i ispitivanja iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 75

(Usklađivanje akata poslodavaca)

(1) Poslodavci su dužni da svoje akte usklade s odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu propisa iz člana 73 ovog zakona.

(2) Akt o procjeni rizika iz člana 13 ovog zakona poslodavci su dužni da donesu u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu pravilnika iz člana 11 stava 4.

Član 76

(Postupci koji nisu pravosnažno okončani)

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu pravosnažno okončani, okončat će se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 77

(Tehnički propisi)

(1) Do donošenja propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja Brčko distrikta BiH ili propisa na nivou BiH primjenjivat će se sljedeći propisi:

a) Pravilnik o higijensko i tehničkim zaštitnim mjerama pri ronilačkim radovima (Sl. list FNRJ, broj 36/58);

b) Pravilnik o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama pri radu na preradi i obradi metala (Sl. list FNRJ, broj 40/6(1));

c) Pravilnik o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama pri lučko-transportnom radu (Sl. list SFRJ, br. 14/64);

d) Pravilnik o zaštiti na radu pri tehničkom obrađivanju legura lakih metala u kupatilima sa nitratnim solima (Sl. list SFRJ, br. 48/65);

- e) Pravilnik o zaštiti na radu pri održavanju motornih vozila i prevozu motornim vozilima (Sl. list SFRJ, br. 55/65);
- f) Pravilnik o zaštiti na radu pri utovaru tereta u teretna motorna vozila i istovaru tereta iz takvih vozila (Sl. list SFRJ, br. 17/66);
- g) Pravilnik o zaštiti na radu s uređajima za ukrcavanje i iskrcavanje tereta na pomorskim brodovima i plovilima unutrašnje plovidbe (Sl. list SFRJ, br. 32/66);
- h) Pravilnik o zaštiti na radu u poljoprivredi (Sl. list SFRJ, br. 34/68);
- i) Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu (Sl. list SFRJ, br. 42/68 i 45/68);
- j) Pravilnik o tehničkim mjerama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja (Sl. list SFRJ, broj 19/68);
- k) Pravilnik o opštim mjerama i normativima zaštite pri radu s dizalicama (Sl. list SFRJ; br. 30/69 i 41/69);
- l) Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi (Sl. list SFRJ; br. 35/69);
- m) Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu pri preradi i obradi kože krzna i otpadaka (Sl. list SFRJ, br. 47/70);
- n) Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite na radu od buke u radnim prostorijama (Sl. list SFRJ, br. 29/7(1));
- o) Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V (Sl. list SFRJ, broj 4/74);
- p) Pravilnik o tehničkim normativima za liftove na električni pogon za vertikalni prevoz lica i tereta (Sl. list SFRJ, brojevi 16/86 i 26/89);
- q) Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona (Sl. list SFRJ, broj 53/88);
- r) Pravilnik o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad (Sl. list SFRJ, br. 18/9(1));
- s) Pravilnik o zaštiti na radu u šumarstvu (Sl. list SRBiH, br. 20/85);
- t) Pravilnik o zaštiti na radu pri mehaničkoj preradi i obradi drveta i sličnih materijala (Sl. list SRBiH, br. 5/86);
- u) Pravilnik o zaštiti na radu na željeznicama (Sl. list SRBiH, brojevi 42/86 i 3/87);
- v) Pravilnik o općim mjerama zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije i radne prostore (Sl. list SRBiH, br. 5/88);
- w) Pravilnik o zaštiti na radu pri korištenju električne energije (Sl. list SRBiH, br. 34/88);

x) Pravilnik o općim mjerama i normativima zaštite pri radu s dizalicama (Sl. list SFRJ, broj 30/69).

(2) Propise iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja Brčko distrikta BiH donosi gradonačelnik na prijedlog Inspektorata u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 78

(Stavljanje van snage)

Danom stupanja na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon o zaštiti na radu (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, br. 31/05 i 35/05).

Član 79

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.